

nehmotného a prakticky neměřitelného – „pocit bolesti“? Je to vstupní okamžik, kdy tělesná realita zasahuje do subjektivního světa vědomí.

Přenos signálu – cesta nervovými drahami

Po podráždění bolestivých čidel (nociceptorů) putuje signál skrze nervové dráhy do centrální nervové soustavy. Tento přenos signálu je odrazem poškození a připomíná symbolický průchod labyrintem – od periferie těla přes míchu až k mozku, kde se stává něčím víc než jen elektrickým signálem. Metaforicky lze tuto část cesty vnímat jako cestu poznání, ve které tělesné smysly zprostředkovávají informace vědomí, nebo také jako něco, co je zároveň mechanické i metafyzické. Můžeme přesně popsat, kudy signál jde, ale jak a kdy se stává bolestí, jak silnou, jaké kvality (jestli je pálivá či chladivá, ostrá či stálá, bodavá či tlumivá, řezavá či rozptýlená atd.) a z jakého místa (tzv. místa projekce) vychází, nám stále zůstává záhadou.

V tomto momentě můžeme uvažovat nad povahou vnímání samotného. Jsme pouze pasivními příjemci podnětů, nebo je v tomto přenosu něco aktivního, co způsobuje, že interpretujeme určité signály jako bolest? Je bolest objektivní realitou, která existuje nezávisle na našem vědomí, nebo je to subjektivní interpretace těchto signálů? Tento dualismus vnímání a interpretace se odráží v různých filozofických směrech, od empirismu až po fenomenologii.

Filtr bolestivého signálu – mícha a střed mozku

Když signál dorazí do míchy a následně do mozkového kmele, dojde k jeho přenosu do talamu, což je v mozku hlavní centrum pro zpracování smyslových informací. Zde je bolest filtrována a dochází zde také k rozlišení, o jak silný podnět

se jedná a kam by měl být odeslán pro další zpracování. Tato fáze představuje okamžik podvědomého rozhodnutí.

Kůra mozková – vědomé prožívání bolesti

V mozkové kůře se bolest stává vědomou zkušeností. Je to místo, kde bolest dostává existenciální rozměr. Bolest přestává být pouhým podnětem a stává se něčím, co ovlivňuje naši náladu, naše myšlení, naše bytí ve světě. Toto je okamžik, kdy vstupujeme do oblasti fenomenologie bolesti. Ta zkoumá, jak je bolest člověkem prožívána a vnímána v kontextu toho, jak formuje naši existenci.

Bolest zde zastává komunikaci mezi tělem a vědomím, mezi tělesným a duševním já. Nejenže signalizuje poškození těla, často dokonce dodává smysl našemu bytí. Bolest se stává učitelkou, upozorňuje nás na hranice našeho tělesného bytí a zároveň nás vede k hlubšímu pochopení sebe sama: „Co mě nezabije, to mě posílí!“

CESTY A KŘÍŽOVATKY V LABYRINTU BOLESTI

Již jsme naznačili, že cesta labyrintem bolesti, od místa poškození až k vědomé reakci, je také cestou sebepoznání, reflexe a interpretace. Bolest není jenom něco, co nás sužuje, ale také něco, co nás hluboce formuje. Její vědomá složka přesahuje pouhou fyziologii, ale vstupuje i do sfér psychologie, etiky, fenomenologie a existencialismu.

Bolest v našem životě může být vnímána nejen jako destruktivní síla, ale jako zdroj poznání a růstu. Schopnost vnímat bolest nám připomíná, že jsme nejen tělesné, ale i duchovní bytosti, které jsou v neustálé interakci se světem i samy se sebou. Pravý klid a síla nevycházejí z absence obtíží, ale z naší schopnosti je snášet a ovládnout!!!